

DANSKE
REGIONER

08-10-2009

Sag nr. 09/1909

Dokumentnr. 50689/09

Regionerne satser på klima og energi

Til december er Danmark vært for FN's klimakonference, hvor opgaven er at nå frem til en international klimaafgørelse, der kan reducere klodens udledninger af CO₂.

Regionerne lægger stor vægt på at bidrage til at udnytte energien mere effektivt, øge anvendelsen af vedvarende energi samt udvikle nye klimavenlige teknologier.

Med de vedlagte to magasiner – ”Grøn vækst i regionerne” og ”Klima og energi på sygehusene” - ønsker vi at sætte fokus på nogle af de nytænkende initiativer, som vækstforaene og regionerne har taget, samt fortælle om nogle af de grønne initiativer, der er taget på sygehusene.

Vi håber, at magasinernes eksempler fra regionerne vil fremme interessen for at skabe grønne løsninger og fremme den grønne adfærd.

God læselyst.

Med venlig hilsen

Bent Hansen
Formand for
Danske Regioner

Ulla Astman
Formand for
Danske Regioners
Sundhedsudvalg

Carl Holst
Formand for
Danske Regioners
Udvalg for Regional Udvikling

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

GRØT vækst i regionerne

regioner

Ren teknologi til tiden

Rene teknologier, der gavner miljøet, rummer store vækstpoterentialer. Nyt samarbejde skal sikre Danmark en førende position i det internationale kapløb inden for cleantech.

12 Solvarme i storskala

Borgerne krævede CO₂-fri fjernvarme – og det får de. Fra 2011 vil Dronninglund Fjernvarme forsyne halvdelen af byen med fjernvarme udelukkende baseret på solens stråler. Verdens største solfangeranlæg er på vej.

16 Biobrændsel uden bismag

Daka Biodiesel fremstiller biodiesel af slagteri-affald. I Østjylland har 'miljøsvin' derfor fået en ganske anden betydning – bl.a. fordi busser og biler kan komme det i tanken.

regioner

Bent Hansen
Formand for Danske Regioner

Carl Holst
Formand for Danske Regioners Udvalg
for Regional Udvikling

Regionerne sætter på klima og energi

Når Danmark til december er vært for FN's klimakonference, er hovedopgaven at indgå en international klimaaf tale, der kan reducere klodens udledninger af CO₂. Det betyder, at vi fremover skal bruge mere vedvarende energi og bruge energien mere effektivt.

Regionerne lægger stor vægt på at bidrage til at omlægge energiforbruget og få udviklet nye klimavenlige teknologier. Centralt i dette arbejde står de regionale vækstfora, som samler virksomheder, videninstitutioner, kommuner og regioner. De står bag en lang række satsninger på klima- og energiområdet, som også skal være med til at sikre fremtidig vækst og nye arbejdspladser.

Med dette magasin ønsker vi at sætte fokus på nogle af de nytænkende og perspektivrige initiativer, som vækstforaene og regionerne har taget. Det gælder de ambitiøse initiativer om udviklingen af nye cleantech-løsninger. Det gælder arbejdet med at nedbringe og effektiv-

sere energiforbruget. Og det gælder initiativerne for at styrke udvikling af vedvarende energi.

Danmark har en erhvervsmæssig styrkeposition indenfor udvikling af grønne teknologier, og de regionale vækstfora vil bidrage til at udnytte disse muligheder inden for et af fremtidens vigtigste vækstterreter – også efter klimakonferencen. Vi håber, at magasinets eksempler kan være med til at fremme interessen for at skabe grønne løsninger til gavn for klimaet, borgerne samt den regionale vækst og beskæftigelse.

UDGIVELSE

Danske Regioner 2009

SKRIBENTER

Sune Falther, StoryHouse
Signe Markvard, StoryHouse

FOTO

Lasse Hyldager
Lars H. Laursen

LAYOUT OG PRODUKTION

Mediegruppen A/S, Vejle

PAPIR

Trykt på 135 gr. Silk, omslag på 300 gr. Silk

OPLAG

1.000 stk

FORSIDE

Daká Biodiesel, Hedensted
Foto: Lasse Hyldager

ISBN

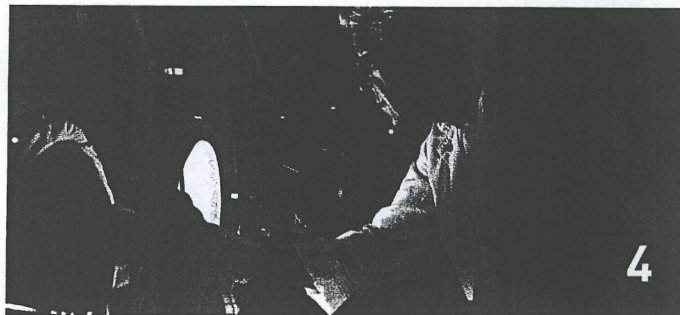
ISBN trykt udgave: 978-87-7723-629-7
ISBN elektronisk udgave: 978-87-7723-630-3

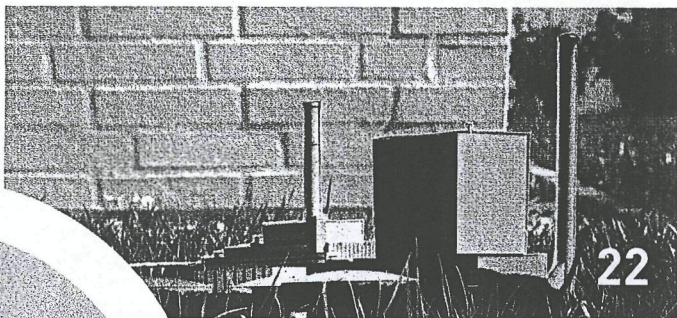
12

4

22

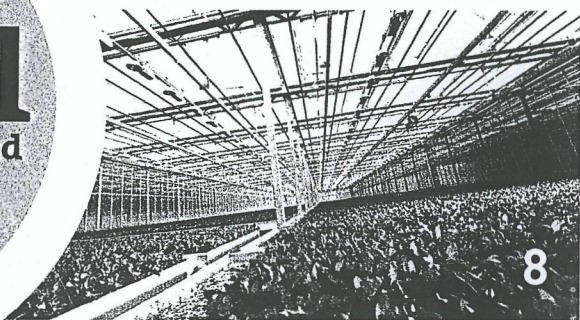

Diesel

med ren samvittighed

Læs mere på side 12

8

RENE TEKNOLOGIER TIL TIDEN

Rene teknologier, der gavner miljøet, rummer store vækstpotentialer. Nyt samarbejde skal sikre Danmark en førende position i det internationale kapløb inden for cleantech.

Læs mere på side 4

GARTNERIET VIL HØSTE ENERGI

Pilotprojekt på fransk kæmpegartneri skal både sænke gartneriernes energiforbrug markant - og føje energi til listen af afgrøder, man med fordel kan dyrke i de danske drivhuse.

Læs mere på side 8

SOLVARME I STORSKALA

Borgerne krævede CO₂-fri fjernvarme - og det får de. Fra 2011 vil Dronninglund Fjernvarme forsyne halvdelen af byen med fjernvarme udelukkende baseret på solens stråler.

Læs mere på side 12

DIESEL MED REN SAMVITTIGHED

Daka Biodiesel fremstiller biodiesel af slagteri-affald. I Østjylland har 'miljøsvin' derfor fået en ganske anden betydning - bl.a. fordi busser og biler kan komme det i tanken.

Læs mere på side 16

BIOBÆRENDE UDEN BISMAG

Brændstof fremstillet af biomasse har fået skyld for stigende fødevarerpriser fordi man dyrker fødevarer til brændstof fremfor mad. Nyt projekt skal kortlægge mulighederne i at anvende ressourcer, vi ikke fremover vil kunne bruge til fødevarer alligevel, til biobrændsel.

Læs mere på side 20

BLIV HERRE I EGET MIKROKRAFTVARMEANLÆG

En stribe af landets store virksomheder arbejder på at gøre biobrændselsfyrede mikrokraftvarmeanlæg til fremtidens varmekilde i private hjem.

Læs mere på side 22

BYGGERI UDEN BARRIERER

Grønne byggeprojekter kan sagtens vokse ud af eksisterende byggeri. Hovedstadens 'Plan C' vil gennem renovering reducere energiforbruget til knap en tredjedel.

Læs mere på side 24

GRØNNE VISIONER PÅ BÆREDYGTIGE VINGER

Lolland stræber mod at blive et af Europas førende testmiljøer for produktion af alger. Eksempelvis til flybrændstof. Strøm fra vindmøller skal gøre forskellen.

Læs mere på side 26

KLIMASTRATEGIER TIL KAMP

Region Sjælland og 17 sjællandske kommuner har med ny klimastrategi skabt det fælles fodslag, der afgørende for at imødegå klimaudfordringerne effektivt.

Læs mere på side 29

VI LAVER ARBEJDSPLADSER - OG MILJØ!

Brintteknologi er blandt de mest feterede i kampen for at sikre klimavenlig energi. Et hjørne af brintteknologien har fået sit epicenter i Hobro. Men her handler det om noget helt andet end klima.

Læs mere på side 30

AFFALD ER DET GRØNNE KREDSLØBS KAPITAL

Bornholmernes affald kommer i høj kurs. Nyt bioethanol-anlæg vil skabe CO₂-neutral energi og udvinde ethanol ud af ganske almindeligt skrald - med borgerne i en vigtig rolle.

Læs mere på side 32

DET STIGENDE GRUNDVAND ER EN OVERSET TRUSSEL

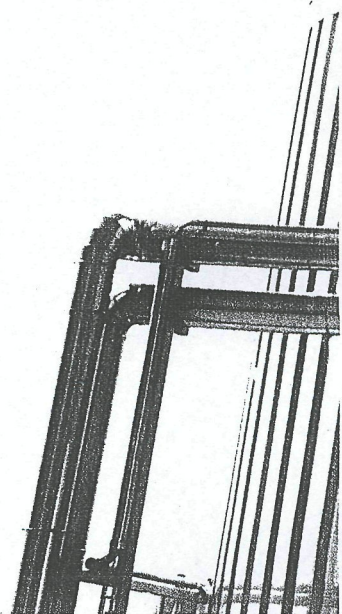
Region Midtjylland er lead-partner i et tværnationalt samarbejde, der skal gøre os klogere på klimaforandringerne effekt på grundvandet.

Læs mere på side 35

Danske Regioner
Dampfærgevej 22
DK 2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk
www.regioner.dk

DANSKE
REGIONER

og klima på sygehusene

regi ner

Tid til luftforandring

Indeklima begynder og ender med klima. Region Hovedstadens nye 'strategi for bæredygtig udvikling' skal løfte regionen mod grønnere perspektiver.

12 Store visioner i Odense

Målet om at blive CO₂-neutral har sat det nye universitetshospital i den fynske hovedstad på landkortet, selv om der er lang tid til første spadestik.

I Silkeborg bader de i solstråler

Plastoppen af Regionshospitalet Silkeborg bader i solstråler og fanger energi ud af sollyset og leverer varmt vand til patienter og medarbejdere.

regioner

Bent Hansen
Formand for Danske Regioner

Ulla Astman
Formand for Danske Regioners
sundhedsudvalg

Energi og klima på sygehusene

Regionerne ønsker at spille en væsentlig rolle i indsatsen for et bedre klima.

De danske sygehuse er nemlig storforbrugere af energi. Der bliver bl.a. brugt meget energi på køling, opvarmning, ventilation, lys og udstyr. Danske Regioner indgik derfor i 2009 en aftale med Klima- og Energiministeriet om at realisere energibesparelser i regionerne.

En målrettet indsats for at udnytte energien effektivt og øge anvendelsen af vedvarende energi på sygehusene giver både besparelser på driften og reducerer udledningen af CO₂. Derfor er der god grund til at sætte fokus på en grøn adfærd.

Med dette magasin ønsker vi at fortælle om nogle af de grønne initiativer, der er taget på sygehusene. Selv om der kun er tale om et udpluk af sygehusenes mange tiltag, giver magasinet et billede af et sygehusvæsen, der tager initiativ, tænker nyt og viser ansvarlighed.

Det gælder både de ambitiøse planer, der skal sikre, at nyt sygehusbyggeri bliver energirigtigt.

Det gælder anvendelsen af ny teknologi indenfor f.eks. IT eller vedvarende energi. Og det gælder de konkrete initiativer, der skal fremme en energieffektiv adfærd i hverdagen. Fælles for initiativerne er, at det kræver engagerede medarbejdere og ledelsesmæssig fokus.

Vi håber, at magasinet vil vække interesse blandt borgere og beslutningstagere samt være med til at fremme den grønne adfærd på sygehusene til gavn for patienterne og til gavn for klimaet.

God læselyst!

UDGIVELSE

Danske Regioner 2009

SKRIBENTER

Søren Flott / Storyhouse
Signe Markvård / Storyhouse

FOTO

Lasse Hyltdager
Lars H. Laursen

LAYOUT OG PRODUKTION

Mediegruppen A/S, Vejle

PAPIR

Trykt på 135 gr. Silk, omslag på 300 gr. Silk

OPLAG

1.000 stk

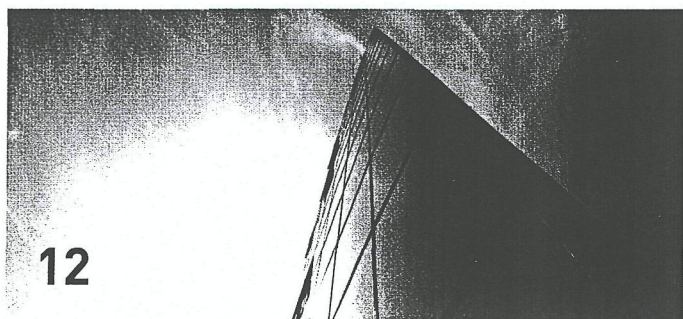
FORSIDE

Sygeplejerske med patient,
Odense Universitetshospital
Foto: Lasse Hyltdager

ISBN

ISBN trykt udgave: 978-87-7723-631-0
ISBN elektronisk udgave: 978-87-7723-632-7

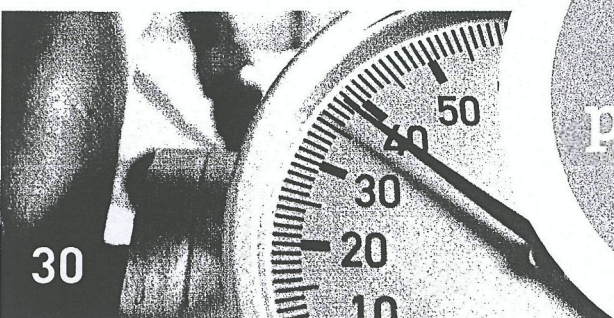

12

20

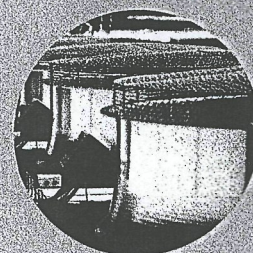
30

16

Kølingens pentagram

Læs mere på side 28

GULERODEN KOMMER MED ERFARINGENS HØST

Nye energi- og miljøgrupper styrker det lokale initiativ ved at uddelegere ansvaret.

Læs mere på side 4

BÆREDYGTIGHED BEGYNDER PÅ TEGNEBRÆTTET

Bæredygtighed handler ikke om blot at tilføje et par træer og genbrugscontainere til sidst i et byggeprojekt. Tankegangen skal ind i planlægningen fra starten.

Læs mere på side 8

NÅR SYGEHUSE SKAL KICKSTARTE GRØN VÆKST

Mindre forurening, færre udgifter for Region Syddanmark og større vækst for erhvervslivet – det er målet, når byggeriet af det nye universitetshospital i Odense går i gang.

Læs mere på side 10

STORE VISIONER I ODENSE

Målet om at blive CO₂-neutral har sat det nye universitetshospital i den fynske hovedstad på landkortet, selv om der er lang tid til første spadestik.

Læs mere på side 12

EN WIN-WIN-WIN SITUATION

Ny teknologi sparer både tid, penge og energi på Sygehus Thy-Mors i Thisted, når personalet skal mødes med kolleger i Aalborg.

Læs mere på side 14

TID TIL LUFTFORANDRING

Indeklima begynder og ender med klima. Region Hovedstadens nye 'strategi for bæredygtig udvikling' skal løfte regionen mod grønnere perspektiver.

Læs mere på side 16

DET GIK LANGT BEDRE END VI HAVDE TURDET HÅBE

Det krævede ildsjæle og godt samarbejde, men det lykkedes for Aabenraa Sygehus – med udgangspunkt i eksisterende bygninger – at skabe bedre forhold for både mennesker og miljø.

Læs mere på side 20

JAGTEN PÅ SYNDERNE

Vil man for alvor gøre en indsats for at spare på energien, må man først have styr på, hvordan ressourcerne bliver brugt.

Læs mere på side 23

DER SKAL MANGE SPAREPÆRER TIL AT OPVEJE EN EKSTRA SKANNER

Det er nemt at tale om miljøvenlige løsninger, når der skal bygges nye sygehuse, men når håndværkerne går i gang, skal der prioriteres.

Læs mere på side 24

KØLINGENS PENTAGRAM

Nyt center samler Region Sjællands it-drift og gør brug af naturens egne elementer, når der skal kold luft til serverrummet.

Læs mere på side 28

I SILKEBORG BADER DE I SOLSTRÅLER

På toppen af Regionshospitalet Silkeborg suger solfangere energi ud af sollyset og leverer varmt vand til patienter og medarbejdere.

Læs mere på side 30

MILJØRIGTIG PÅ FÅ SEKUNDER

Region Hovedstaden vil halvere udledningen af CO₂ fra sine datacentre inden 2012. Vejen går gennem grøn IT, intelligente løsninger og nyt udstyr.

Læs mere på side 34

Danske Regioner
Dampfærgevej 22
DK 2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk
www.regioner.dk

DANSKE
REGIONER

